

ΘΕΜΑ 376ο: Ξενοφώντος Ἑλληνικά, 2, 4, 20-21.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κλεόκριτος δὲ ὁ τῶν μυστῶν κήρυξ, μάλ' εὐφρωνος ὢν, κατασιωπησάμενος ἔλεξεν· Ἄνδρες πολῖται, τί ἡμῶς ἐξελαύνετε; Τί ἀποκτεῖναι βούλεσθε; Ἡμεῖς γάρ ὑμᾶς κακὸν μὲν οὐδὲν πώποτε ἐποιήσαμεν, μετεσχῆκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶν τῶν σεμνοτάτων καὶ θυσιῶν καὶ ἑορτῶν τῶν καλλίστων, καὶ συγχορευταὶ καὶ συμφοιτηταὶ γεγενήμεθα καὶ συστρατιῶται, καὶ πολλὰ μεθ' ὑμῶν κекινδυνεύκαμεν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀμφοτέρων ἡμῶν σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας. Πρὸς θεῶν πατρῶων καὶ μητρῶων καὶ συγγενείας καὶ κηδεστίας καὶ ἑταιρίας, πάντων γάρ τούτων πολλοὶ κοινωνοῦμεν ἀλλήλοις, αἰδοῦμενοι καὶ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων παύσασθε ἀμαρτάνοντες εἰς τὴν πατρίδα, καὶ μὴ πείθεσθε τοῖς ἀνοσιωτάτοις τριάκοντα, οἱ ἰδίων κερδέων ἕνεκα ὀλίγου δεῖν πλείους ἀπεκτόνασιν Ἀθηναίων ἐν ὀκτῶ μηνσὶν ἢ πάντες Πελοποννήσιοι δέκα ἔτη πολεμοῦντες.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἡμεῖς γάρ καὶ συγχορευταί... δέκα ἔτη πολεμοῦντες.

Μονάδες 30

2. Ποιον χαρακτηρισμὸ ἀπέδωσαν στον Ξενοφῶντα οἱ θαυμαστὲς τοῦ ἔργου τοῦ στη ρωμαϊκὴ ἐποχὴ καὶ γιατί;

Μονάδες 10

3. α) εὐφρωνος, μετεσχῆκαμεν, γῆν, αἰδοῦμενοι, πείθεσθε. Να γράψετε ἀπὸ μίᾳ ομορρίζῃ λέξῃ, ἀπλὴ ἢ σύνθετη, τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας γιὰ καθενὴ ἀπὸ τῆς παραπάνω λέξεως τοῦ κειμένου.

Μονάδες 5

- β) Να σχηματίσετε ἀπὸ τοὺς παρακάτω ρηματικοὺς τύπους ἓνα ομορρίζο ουσιαστικὸ (ἀπλὸ ἢ σύνθετο) τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς, χρησιμοποιώντας τὴν κατάληξη ποὺ σας δίνεται:

ρηματικοὶ τύποι	κατάληξη	ομορρίζα ουσιαστικά
ἔλεξεν	-ις	
μετεσχῆκαμεν	-ή	
ἐποιήσαμεν	-τῆς	
κοινωνοῦμεν	-ία	
πέθεσθε	-ώ	

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Εμείς και μαζί σας έχουμε χορέψει και έχουμε σπουδάσει μαζί και έχουμε πολεμήσει μαζί και έχουμε αντιμετωπίσει πολλούς κινδύνους μαζί σας και στην ξηρά και στη θάλασσα για την κοινή σωτηρία και ελευθερία και των δυο μας. Στο όνομα των θεών των πατέρων και των μητέρων μας και της συγγένειας εξ αίματος και εξ αγχιστείας και των πολιτικών συλλόγων μας - γιατί πολλοί τα έχουμε όλα αυτά κοινά - δείχνοντας σεβασμό και στους θεούς και στους ανθρώπους, σταματήστε να βλάπτετε την πατρίδα και μην υπακούτε στους ανοσιότατους Τριάκοντα, οι οποίοι για το ατομικό τους συμφέρον μέσα σε οκτώ μήνες έχουν σκοτώσει σχεδόν περισσότερους Αθηναίους από όσους όλοι οι Πελοποννήσιοι πολεμώντας δέκα χρόνια.

2. Στη ρωμαϊκή εποχή τον ξεχώρισαν από τους ιστορικούς του 4ου αι. π.Χ. και γιατί είχε συνδεθεί με τη φιλολογία γύρω από τον Σωκράτη αλλά και για την απλότητα του ύφους, την καθαρότητα των νοημάτων, την ποικιλία των θεμάτων και των ενδιαφερόντων του. Οι χαρακτηρισμοί «άττική μέλισσα» και «άττική μουσα» δείχνουν τον θαυμασμό των μελετητών του για τη γλώσσα του αλλά δεν είναι απόλυτα θεμελιωμένοι. Η παρεμβολή ποιητικών εκφράσεων στο κείμενό του και το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα (στο λεξιλόγιο, στο τυπικό και στη σύνταξη) προετοιμάζουν την Κοινή της ελληνιστικής εποχής.

3.α. ευφωνος → καλλίφωνος
μετεσχήκαμεν → κατάσχεση
γην → γήινος
αιδούμενοι → αιδώς
πείθεσθε → πειστικός

β. Λέξεις
εποχή
ποιητής
κοινωνία
πειθώ